

CATÀLEG DE TARGETES POSTAL DE SANT FELIU DE GUÍXOLS EDITADES PER JOSEP PASCAL

AGUSTÍ ROLDÓS I SOLER

RESUM: En aquest treball s'estudia la col·lecció de targetes postal de Sant Feliu de Guíxols, editades per Josep Pascal entre els anys 1908 i 1913. L'estudi inclou una petita biografia de l'editor, així com una relació i una descripció de la col·lecció en general i de cadascuna de les postals en particular.

PARAULES CLAU: impremta, lluitador, postals, editor, fotògraf.

Josep Pascal i Frigola va néixer a Gualta (Baix Empordà) el 25 de juny de 1872. L'any 1897 es traslladava a Sant Feliu junt amb la seva esposa Ermínia Vilaseca i Ponjoan, nascuda a Calonge el 1874¹. A la nostra ciutat va obrir una impremta al carrer de la Rutlla núm. 4 (avui núm. 14), sota el nom d'Impremta Gutenberg. Al mateix temps, inicià un taller de serralleria a la casa núm. 66 del carrer de Sant Domènec, ja que Pascal era manyà d'ofici².

Anys més tard, veient que el negoci de la impremta no acabava de rutllar, va reconvertir-lo en llibreria amb el nom de Llibreria Pascal, local que seria regentat per la seva filla Joana Pascal i Vilaseca i, més tard, pel fill d'aquesta, Robert Valent i Pascal, fins l'any 1986, en què fou venut a Joan Xargay. Pascal vivia en una casa situada sobre la via del tren, prop de l'horta coneguda com a can Xerrampcina.

¹ AMSFG, Padró municipal d'habitants 1924.

² AMSFG, Instància adreçada a l'Ajuntament el 14 de novembre de 1902, en la qual es sol·licita permís per a col·locar un rètol a la façana amb la següent inscripció: "Cerrajería nueva de J. Pascal. Se remiendan máquinas".

Al llarg de la seva vida, Pascal fou un actiu lluitador en favor dels drets de la classe treballadora, motiu pel qual fou perseguit i empresonat en diverses ocasions. Així, doncs, els anys 1903 i 1904 era el president de la germandat guixolenc La Solidaridad. El 1909 fou detingut i empresonat amb motiu dels fets de la Setmana Tràgica, i la llibreria de la seva propietat era el lloc on es recaptaven fons en benefici dels empresonats³. L'agost de 1938, Pascal, aleshores afiliat al PSUC, va entrar a formar part del Consell Municipal de Sant Feliu, i el 2 de febrer de 1939, el dia abans de l'entrada de l'exèrcit franquista a la ciutat, fou nomenat conseller de Governació en constituir-se el nou Ajuntament⁴. Finalitzada la guerra, va patir pena de presó a Girona. D'altra banda, va escriure diversos articles d'opinió a mitjans de comunicació d'idees revolucionàries: l'any 1916 era corresponsal del diari barceloní *La Lucha* (1916-1919), òrgan del Partit Republicà Català, que es distingí per les campanyes a favor del republicanisme, el nacionalisme i l'obrerisme, i que havia estat impulsat per Lluís Companys, Francesc Layret i Marcel·lí Domingo; i un any més tard ho era de la revista madrilenyia *España* (1915-1924), que havia estat fundada per Ortega y Gasset.

Cenyint-nos en el tema que ens ocupa avui, entre 1908 i 1913 va editar una col·lecció de targetes postals amb vistes de Sant Feliu i rodalies. Fins el moment desconeixem qui fou el fotògraf autor de les imatges, però el fet que les fotografies familiars eren obra de la casa Manetes i que ambdós locals -llibreria Pascal i galeria Manetes- estaven emplaçats un prop de l'altre en el carrer de la Rutlla, em fa sospitar -malgrat que només es tracta d'una suposició- que els autors foren Josep Manetes i el seu gendre Josep Costa. A més a més, l'any 1912 va editar dues fotografies fetes pel fotògraf F. Riera de la balena que embarrancà a la cala Estreta, propera a la platja de Sant Pol -la mateixa que fotografià i edità com a postal el fotògraf guixolenc Ricard Mur-.

Estudi del conjunt: Col·lecció Pascal de 32 targetes postals. Editor: Josep Pascal. Autor desconegut. Numerades de l'1 al 32, unes en blanc i negre i altres de colorades. Editades a partir de 1908, fins el 1913 (aprox.). Mides: 9 x 14 cm. Anvers: «Sn. Feliu de Guixols», llegenda. Revers: «TARJETA POSTAL, Carte postale universelle, Correspondencias, Coleccion Pascal, número, BW», i la figura impresa d'un ós.

³ JIMÉNEZ, Àngel, *Es Corcó*, núm. 18/19, Jul/Ago 1982.

⁴ JIMÉNEZ, Àngel, *La Guerra Civil a Sant Feliu de Guixols (1936-1939)*, col·lecció Estudis Guixolencs núm. 9, Ajuntament de Sant Feliu, 1995, pàg. 122.

⁵ MASSANAS, Emili, dins el seu treball *Fotògrafs i editors a les comarques de Girona*, nomena Foto Riera, però sense aportar cap més dada. No crec que fos guixolenc.

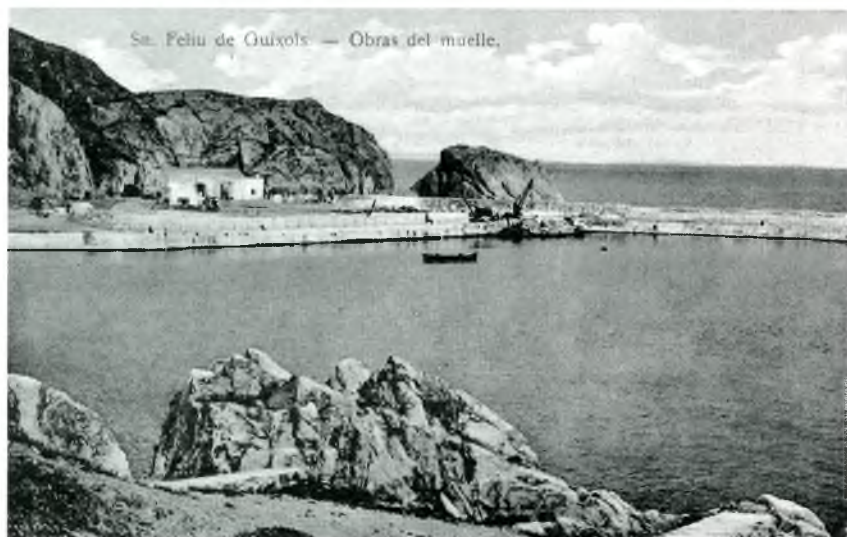

Josep Pascal, assegut, fotografiat junt amb la seva família a l'hort de casa seva. A seu costat la seva esposa Erminia. Drets i al darrere la seva filla Joana, el seu gendre i el seu nét.

Autor: Josep Costa de Can Manetes

Procedència: Família Valent

Relació unitària:

1. Obras del muelle (colorada).

2. Cordillera del Muelle (colorada). (Fotografia propietat de Xavier Sanchez Masó).

3. Puerto y embarque (colorada).

4. Carga en el muelle (colorada).

5. Baños y Playa (colorada).

6. Paseo del Salvamento (colorada).

7. Puerto (colorada).

8. Vista general del Paseo del Mar (BN). (Fotografia propictat de Xavier Sanchez Masó).

9. Rambla de Pi Margall (colorada).

10. .Paseo del Mar (BN).

11. Paseo de Guixols (colorada).

12. Paseo del centre (colorada). (Fotografia propietat de Xavier Sanchez Masó).

13. Riera. Ayguat, Novembre 1908 (colorada).

14. Plaza de San Juan e Iglesia (colorada).
(Fotografia propietat de Xavier Sanchez Masó).

15. Matadero (colorada).

16. Llegada del tren (colorada). (Fotografia propietat de Xavier Sanchez Masó).

17. Plaza del Convento (colorada).

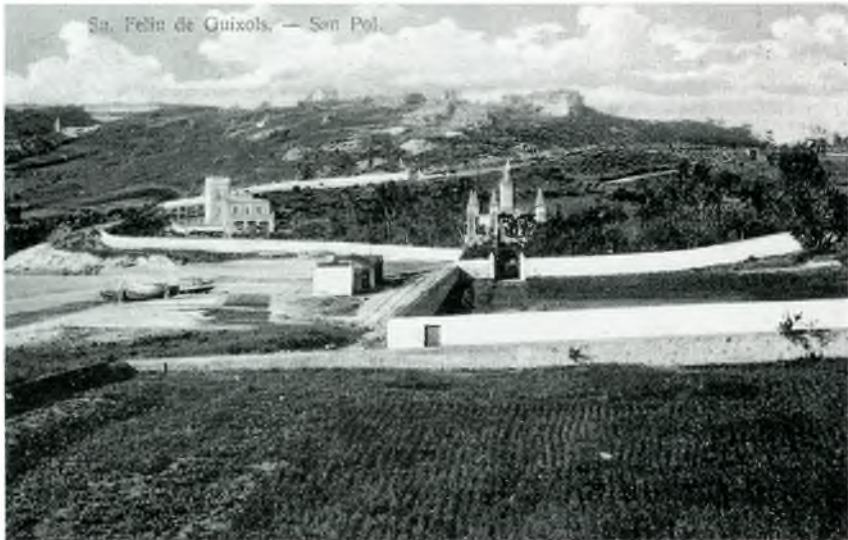
18. Mascanada (colorada).

19. Santamans (colorada).

20. Campo santo (colorada).

21. San Pol (colorada).

22. Vista general desde el mar (BN).

23. Vista general desde el mar (BN).

24. Paseo Mar. Hotel Marina (BN).

25. Rambla Vidal (BN).

26. Casino Guixolense (BN).

27. Plaza constitución y mercado (BN).

28. Aplech dedicat al Sr. Albert. Plaja de San Pol (BN).

29. Baix San Tem cala del penjât (BN).

30. R. Pi. Margall (BN). Nota: és la mateixa que la 9, però sense colorar.

31. Paseo Centro (BN).

32. Calle Mayor (BN).

Targetes postals balena

Balena a la platja de Sant Feliu. Llegenda anvers: RORCUAL BOOPS, cogido en una cala de San Pol, a 22 de octubre 1912. mide 13 metros pesa 8 toneladas. F. Riera. Edi. Pascal.

Hissada de la balena al port de Sant Feliu. Llegenda anvers: ídem anterior.